

Beklimming van de Matterhorn Noordwand

KRASSENDE STIJGIJZERS

Met mijn stijgijsers probeer ik grip te vinden op de gladde, aflopende rotsplaten. Zenuwslopend is het geluid van de krassende stijgijsers op de rots. Mijn ijsbijlen roeren, zoekend naar grip, tevergeefs door de losse sneeuw. Ik vraag me af of dit wel de goede weg is. Een meter of acht van mij verwijderd zit mijn laatste twijfelachtige tussen-zekering. De gapende afgrond van zo'n 700 meter roept en motiveert me om geconcentreerd te blijven. Hier vallen is geen optie...

Nadat de maanden juli en augustus in 2014 ons bar slecht weer brachten, met vooral heel veel regen, brengt september dan eindelijk het stabiele weer waar iedereen naar snakte. In die maand gids ik Jan en Arjen en hebben zij wat het weer betreft de beste week van het seizoen uitgekozen. Dat resulteerde in de beklimming van de Dom, Täschhorn en de Rimpfischhorn. En elke keer hadden we vanaf die toppen een perfect uitzicht op de Matterhorn Noordwand. Ik hoop al jaren deze berg eens te mogen beklimmen en net wanneer ik met de verreijkijker vanaf de Domhut de Schmidroute in de noordwand bestudeer, krijg ik een berichtje van Jonas met de vraag of ik zin heb om de komende week de Croz Pijler op de Grandes Jorasses te beklimmen. Want de condities zijn top. Maar omdat ik een paar jaar geleden de Grandes Jorasses al heb beklimmen, stel ik voor om een poging te wagen op de Matterhorn.

Drie klassieke noordwanden

De Matterhorn Noordwand spreekt zo tot de verbeelding, omdat hij samen met de Grandes Jorasses en de Eiger tot de drie grootste noordwanden van de Alpen behoort. Daarbij is de Matterhorn qua vorm een van de mooiste bergen van de Alpen! Ook de gebroeders Schmid sprak dit erg aan en in 1931 fietsten ze vanaf München richting Zermatt en beklimmen ze in twee dagen de toen nog onbeklimmen noordwand. Dit terwijl ze nog nooit in de Westalpen waren geweest! En daarna fietsten ze gewoon weer terug naar München.

Logistieke chaos

Doordat mijn auto voor de zoveelste keer kapot is (koop nooit een Opel!) en dat aardig wat logistieke problemen met zich meebrengt, heb ik een nogal chaotisch seizoen achter de rug. Met de trein kun je tenslotte lang niet zo veel spullen meenemen. Daarom vraag ik Jonas nog een extra jas voor me mee te nemen en huur ik in Zermatt nog een paar ijsbijlen. Met al het geluk van de wereld kan ik nog net het laatste baantje richting Schwarzsee pakken en na een uur lopen sta ik in het futuristisch ogende Matterhorn Basecamp. Omdat de Hörnlihut wordt verbouwd, overnachten we in stalen tenten.

Hier heb ik met Jonas afgesproken en horen we dat de wand de vorige dag beklimmen is en dat de klimmers om vijf uur de volgende dag alweer in het basecamp stonden. De condities lijken dus erg goed en daarom besluiten we geen slaapzakken mee te nemen. Wel gaan een donsjas, bivakzak en brander mee.

XXXXX XXXXXXXXXXXXXXX XXXXX
XXXXXX XXXXXXX XXXXXXXXXXXXXXX

IN 1931 BEKLIMMEN DE GEBROEDERS SCHMID DE TOEN NOG ONBEKLIMMEN NOORDWAND

Xxxxxx xxxxxxxxxxxx

We willen om 12 uur 's nachts opstaan, zodat we optimaal van de harde sneeuw kunnen profiteren. Met 150 frank per persoon beleven we hier de duurste nacht van ons leven: met drie uur slaap is dat 50 frank per uur!

Spanning vooraf

Vanaf het Basecamp lopen we in het donker richting de Hörnlihut en de gelijknamige graat. We weten dat we vlak na de hut naar rechts moeten afbuigen om op de gletsjer uit te komen. Tijdens het lopen is er genoeg tijd om na te denken. Over de wand die bekend staat om zijn slechte compacte rots en dat hij zo moeilijk af te zekeren is. Ik vraag me af of het allemaal wel goed zal gaan en of we de juiste weg vinden. De 'standaardvragen' dringen zich weer aan me op: waarom doe ik dit ook alweer? Het is koud, gevaarlijk en vermoeiend. Maar het is ook erg mooi en ik weet dat als ons plan lukt, de voldoening groot is. De maan achter ons verlicht de wand en dat is onheilspellend en geruststellend tegelijk.

Op schema

Bij de Hörnlihut passeren we twee anderen die nog in hun bivakzak slapen. Vlak voor ons zien we drie lichtjes die een doorgang door de rotsband lijken te zoeken. Na een kwartier traverseren, komen ook wij daar aan. Het is niet helemaal duidelijk waar we de rotsband moeten passeren. Vrijwel overal hangt de rots over en verder naar rechts hangt er een grote serac boven. Hmm...

Misschien hadden we dit de vorige dag toch in het licht moeten verkennen, denk ik bij mezelf. Na tien minuten zoeken, vinden we toch een doorgang en na vijftig meter tweedegraads rotsklimmen komen we aan op de gletsjer boven de rotsband. Er ligt een dik spoor en dit volgen we een paar honderd meter naar rechts.

We zien de touwgroep voor ons de Bergschlund passeren. Dan volgt er een zeventig graden schoorsteenachtige passage in het ijs en zitten we in de route van de gebroeders Schmid! Een soort trap van sneeuw voor ons stelt ons gerust. Het is half drie 's nachts, nog tweeënhalf uur voordat het licht wordt. We zitten op schema! De eerste drie- tot vierhonderd meter gaan vlot. Gestaag klimmen we in een heerlijk ritme omhoog. Ik denk aan mijn vriendin en heb zin om haar te zien, wat een vreemde gedachte op deze plek. De wand is 1100 meter hoog en om vier uur 's nachts hebben we er al een derde op zitten!

Verkeerd gekozen

Ik waak voor overmoed want ik weet dat het deel dat we hebben gehad het makkelijkere deel van de wand is. We zien de hoofdlampen van de touwgroep boven ons over een steile wand schijnen en we horen hen heen en weer roepen. Het dikke spoor loopt recht omhoog. Jonas en ik vertrouwen het niet en overleggen met elkaar. De topo zegt duidelijk dat we continu rechts moeten aanhouden. Tot nu toe zijn we steeds iets naar links geklimmen. Bij de beklimming

van de Rimpfischhorn kwam ik Frank Peters tegen die vanaf de Schönbielhut een paar overzichtelijke foto's van de noordwand had gemaakt. Jonas en ik pakten die foto erbij en het blijkt dat we zeker niet verder omhoog moeten klimmen! We verlaten het dikke spoor en traverseren naar rechts. In het donker hebben we misschien een meter of twintig zicht, dus is het niet makkelijk om de weg te vinden. Zijn we niet te vroeg ingestapt? Na een meter of zestig traverseren, vinden we een oude mephaak en lijkt een klein sneeuwgoetje ons om de hoek te leiden. Waar 'om de hoek' precies toe leidt weten we ook niet, maar het lijkt een logische klimlijn. Soepel klimt Jonas door het lastige mixed terrein en na twee korte lengtes bereiken we het schuine couloir dat onder een steile rotswand doorloopt en ons naar het bovenste deel van de wand moet leiden.

Het couloir is verhoudingsgewijs in goede conditie. Overal ligt een laagje hard opgevroren sneeuw over de rotsen, maar bij de helft van de keren dat ik mijn ijsbijlen insla, lijkt ik de rots te raken. Dit maakt het klimmen niet al te moeilijk maar het afzekeren wel lastig of zelfs onmogelijk. We klimmen simultaan door en zijn blij als we per touwlengte tenminste één goede zekering kunnen leggen. Hier en daar een mephaak in combinatie met een klein vriendje of een half ingedraaide ijsschroef zorgen voor twijfelachtige standplaatsen. Deze hangen we in met de microtraction (een apparaat waar het touw door loopt en dat blokkeert als iemand valt) waardoor we toch nog tempo kunnen blijven maken. Het gaat lekker, maar concentratie blijft het devies!

Waar moeten we heen?

Aan het eind van het couloir komen we uit in onoverzichtelijk terrein. Schuin naar links loopt een breed en duidelijk couloir met goed ijs dat goed afzekerbaar lijkt. Verleidelijk, maar de topo vertelt ons dat we over platen en vervolgens over een band naar rechts moeten traverseren. Ik denk aan de gebroeders Schmid. Zij hebben dit lastige terrein met veel slechtere uitrusting geklimmen, zonder te weten of er daadwerkelijk een weg omhoog is. In deze slechte compacte rots is het vrijwel onmogelijk om te abseilen, zeker met de uitrusting die ze toentertijd hadden. Wat een lef en wat een commitment! Boven ons herkennen we, van de foto van Frank, twee ijsgoten. Naar ons idee kunnen we beide volgen. Na een meter of veertig traverseren, komen we bij de eerste ijsgoot aan en besluiten we deze te volgen. Jonas klimt een stukje voor van tachtig graden ijs, dat zich perfect met ijsschroeven laat afzekeren. De ijsgoot vervolgt haar weg omhoog, maar het ziet er minder goed uit dan gehoopt. We staan voor een stukje dun, loodrecht ijs dat niet af te zekeren lijkt en omdat het inmiddels wat warmer is geworden, begint het ijs hier en daar al wat los te raken van de rots. Ik besluit over een band naar rechts te traverseren. Dat ziet er ook niet heel goed uit, maar misschien brengt het ons op de juiste route.

Een spannende en luchtige traverse

Mijn ijsbijlen roeren door de losse sneeuw en vinden maar geen grip. Ik besluit mijn handschoenen uit te trekken en veeg de gladde, aflopende rotsplaten schoon van sneeuw. Met mijn blote handen vind ik een paar greepjes die enig houvast bieden. Afzekeren is onmogelijk en mijn laatste tussenzekering verdwijnt om de hoek. Ik kijk om de hoek en zie tot mijn opluchting dat we op de goede weg zitten. Nog steeds op de tast verplaats ik mijn stijgijsers naar rechts. Shit, ik laat mijn bijl vallen! Hij blijft op zijn

Xxxxxx xxxxxxxxxxxx

kop aan de leash hangen. Een centimeter of dertig onder het bandje waarop ik sta, haakt de bijl zich ondersteboven vast in de rots en komt de leash vast te zitten in mijn stijgijs... Ik wil mijn been optillen, maar dat lukt niet omdat de bijl zich vasthaakt. Ik laat mijn been zakken om de bijl te onthaken, maar doordat de leash aan mijn stijgijs vastzit wil ook dit niet lukken. Hoe is het mogelijk! Met mijn stijgijsers nog steeds op de gladde rotsplaten, geen grip met mijn bijlen en mijn laatste tussenzekering een meter of twaalf naar links, probeer ik niet in paniek te raken. Na een paar minuten pielen krijg ik de bijl eindelijk los.

Ondanks dat het terrein iets gaat liggen, moeten we nog steeds goed oppassen. Eindelijk weet ik een vriendje te plaatsen en kan ik wat ontspannen. Dan weet ik gelukkig in goed ijs een standplaats te maken. Jonas kan nakomen en als hij de hoek om komt, had ik de mooiste foto van de route kunnen maken.

Xxxxxx xxxxxxxxxxxx

Xxxxxx xxxxxxxxxxxx
Xxxxxx xxxxxxxxxxxx
Xxxxxx xxxxxxxxxxxx

Door de spanning vergeet ik het. Balen! Later blijkt dat we na de veertigmetertraverse nog eens een meter of dertig hadden moeten traverseren om dan in de juiste route uit te komen.

Bij- en ingehaald

We hebben flink doorgeklimmen en zijn best trots op onszelf omdat het zo vlot gaat. Dan worden we even met beide benen op de grond gezet: de 23-jarige Michi Wohlleben haalt ons in en hij heeft haast, want hij moet het baantje naar Zermatt nog halen! De jongen met wie hij klimt lijkt afgepeigerd, maar Michi sleept hem omhoog. Goed, we hoeven ons niet echt te schamen, want hij krom de Eiger Noordwand ook in vijfentwintig uur en met Ueli Steck krom hij de drie noordwanden van de Drei Zinnen in zestien uur!

De Zmuttgraat

Het terrein gaat weer iets liggen en uiteindelijk komen we op de Zmuttgraat terecht. We besluiten het touw weg te doen. Dat klinkt misschien gevaarlijk, maar snelheid is ook veiligheid in de bergen en daarbij valt er niets te zekeren. Als er nu iemand valt, dan valt er tenminste maar één... Gestaag klimmen we door en boven ons zie ik Michi langzaam uit beeld verdwijnen.

De Zmuttgraat lijkt ons iedere keer weer te belazeren. Elke keer als we denken dat we bijna op de top staan, blijkt het slechts een *gendarme* op de graat te zijn. Jonas heeft ondertussen wat last van de hoogte gekregen en daarom zijn we toch weer aan het touw gegaan. Ik klim voor en zeker hem omhoog. We horen stemmen van de mensen die op de Liongraat klimmen; een teken dat we nu toch echt dichterbij de top komen!

Een droom komt uit

Eindelijk staan we op de top. Het is half twee 's middags en we hebben de Matterhorn Noordwand beklommen! We nemen

Xxxxxx xxxxxxxxxxxxxx

uitgebreid de tijd om van het moment te genieten. Dan klimmen we vanaf de Italiaanse top over de scherpe graat, langs het kruis naar de Zwitserse top.

Nu ligt de afdaling van de Hörnligraat nog voor ons, wat nog één keer opperste concentratie van ons vraagt. Het is lastig route zoeken, de rots is slecht en het is behoorlijk steil. Maar om vier uur 's middags komen we bij het Solvaybivak aan. Ondanks dat we het dal nog wel kunnen halen, besluiten we hier te overnachten. Zo kunnen we nog even goed nagenieten! ▲

Xxxxxx xxxxxxxxxxxxxx xxxxx
xxxxxx Xxxxxx xxxxxxxxxxxxxx